

Fag, norsk 2024/2025

9. trinn

Veke 34- 41	Emne: Ordet er ditt
Tema (delmål for dei som treng det)	<p>Lære om retorikk og utforske ein tale med retoriske omgrep.</p> <p>Lese ein protestsong og lære om sensur og ulovlege tekstar.</p> <p>Lære om å skrive ein drøftingsartikkel, lese ein eksempeltekst og skrive eigne drøftingsartikklar.</p> <p>Lære nye ord og norskfaglege ord, og arbeide med plussord og minusord og å bruke logos og patos.</p> <p>Framføre og lytte til ein appell.</p>
Kompetansemål	<p>Særleg fokus på desse måla:</p> <p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel</p> <p>samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid</p> <p>Kjenne att og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer</p> <p>bruke kjelder på ein kritisk måte, markere sitat og vise til kjelder på en etterretteleg måte i egne tekster</p> <p>bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema</p> <p>informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium</p>

	<p>skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål</p> <p>uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar</p>		
Læringsaktivitet og ressursar	<p>Kapittel 2, Norsk 9 frå Cappelen Damm. Skolen.cdu.no: Hermine «Kjære du som ser på», Hermine, Argumentasjon: Vurder argumenta, Argumentasjon: Argumentere for eller imot, retorikk, struktur, teiknsetting, finn kjelder</p> <p>Lese: <i>I morgen er alt mørkt. Marlenes historie.</i></p> <p>Viktige norskfaglege omgrep: tale, retorikk, appellform, sensur, drøfte, sitat, henwise</p>		
Vurdering	<p>Skriftleg evaluering: drøftingsartikkel Munnleg evaluering: appell Nasjonale prøver i lesing</p>		
Vurderingskriterium	<p>LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving</p>	<p>MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving</p>	<p>HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving</p>
Tverrfaglege tema	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap 		
Kjerneelement	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Skriftleg kommunikasjon • Munnleg kommunikasjon 		
Grunnleggjande ferdigheiter	<ul style="list-style-type: none"> • Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter 		

Veke 42-47	Emne: I andre sitt liv
Tema (delmål for dei som treng det)	<p>Bli kjent med mikropoesi</p> <p>Fordjupe seg i og tolke ei novelle</p> <p>Utforske ein sjølvbiografisk tekst</p> <p>Lære å skrive ein omtale, lese ein eksempeltekst og skrive ein omtale</p> <p>Prøve ut ulike måtar å fortelje ei historie på, vurdere kva som gjer sterkast inntrykk og forklare kvifor</p> <p>Lære nye ord og nye norskfaglege ord, og arbeide med å utvide eit augeblikk og å skrive direkte og personleg</p> <p>Lære om å skrive ei novelle, lese ein eksempeltekst og skrive eigen novelle</p>
Kompetansemål	<p>Særleg fokus på desse måla:</p> <p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel</p> <p>samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid</p> <p>beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa</p>
Læringsaktivitet og ressursar	<p>Kapittel 1: I andre sitt liv i Norsk 9, Cappelen Damm</p> <p>Kapittel 3: s.140-153</p> <p>Skolen.cdu.no: Skildring, Noveller (filmsnutt), lese mellom linjene, verkemiddel.</p> <p>Viktige norskfaglege omgrep: tolke, underbygge, høgdepunkt, konflikt, metafor, tema, budskap, relevant.</p>

	Lese: I morgen er alt mørkt. Marlenes historie.		
Vurdering	Skriftleg vurdering: Skriveøkt - skrive ei novelle		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring 		
Kjerneelement	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon 		
Grunnleggjande ferdigheiter	<ul style="list-style-type: none"> • Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter 		

Veke 48- 04	Emne: Tentamen, motgang og medgang
Tema (delmål for dei som treng det)	Førebu og gjennomføre tentamen Undersøke og reflektere over kjente sitat Lese mellom linjene i ein skjønnlitterær tekst Utforske eit tema i ulike tekster og kontekster og forklare eigne preferansar Lære nye norskfaglege ord

	<p>Arbeide med indre monolog, ulike forteljemåtar, og å skrive informerande, sakleg og objektivt.</p> <p>Lære litt om samisk historie og samisk språk.</p>
Kompetansemål	<p>Særleg fokus på desse måla</p> <p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel</p> <p>samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid</p> <p>beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa</p> <p>utforske og reflektere over korleis tekstar framstiller dei unge sin livssituasjon</p> <p>bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema</p> <p>informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjantrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium</p> <p>skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål</p> <p>bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjantrar i samtale om og omarbeiding av tekstar</p> <p>uttrykke seg i ulike sjantrar og eksperimentere med sjantrar på kreative måtar</p>
Læringsaktivitet og ressursar	<p>Kapittel 3 i Norsk 9 frå Cappelen Damm</p> <p>Førebuingshefte tentamen frå skolen.cdu.no</p>

	<p>Viktige norskfaglege omgrep: adaptasjon, konflikt, tolke, monolog, vendepunkt, budskap, synsvinkel, kontekst, tankereferat.</p> <p>Lese: I morgen er alt mørkt. Marlenes historie</p>		
Vurdering	<p>Skriftleg evaluering: Tentamen (Skolen.cdu.no) Fagsamtale – s- 172 i boka</p>		
Vurderingskriterium	<p>LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving</p>	<p>MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving</p>	<p>HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving</p>
Tverrfaglege tema	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring 		
Kjerneelement	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon 		
Grunnleggjande ferdigheiter	<ul style="list-style-type: none"> • Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter 		

Veke 1-4	Emne: Grammatikk hovudmål		
Tema (delmål for dei som treng det)	<p>Kjenne til kva ordklasse verb er</p> <p>Gjenkjenne verb i setningar</p> <p>Kunne skrive setningar med rett bøying av verb</p> <p>Kjenne til kva substantiv er</p> <p>Vete dei grammatiske kjønna</p> <p>Kjenne til standardbøyingar</p> <p>Kunne dei personlege pronomena på nynorsk</p>		
Kompetansemål	<p>Særleg fokus på desse måla:</p> <p>skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål</p> <p>bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjangrar i samtale om og omarbeiding av tekstar</p>		
Læringsaktivitet og ressursar	<p>Norsk frå Cappelen Damm</p> <p>Nye kontekst kurs 6.3 og oppgaver kurs 6.3</p> <p>Personleg pronomen og eiendomsordoppgåver s. 104-107 i Norsk 9, Cappelen Damm</p> <p>Lese: I morgen er alt mørkt. Marlenes historie</p>		
Vurdering	<p>Munnleg evaluering: eigenvurdering av grammatikkprøve</p> <p>Fagsamtale – s- 172 i boka</p>		
Vurderingskriterium	<p>LÅG</p> <p>Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring</p> <p>Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving</p>	<p>MIDDELS</p> <p>Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring</p> <p>Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving</p>	<p>HØG</p> <p>Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring</p> <p>Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving</p>

Tverrfaglege tema	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling
Kjerneelement	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon
Grunnleggjande ferdigheiter	<ul style="list-style-type: none"> • Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter

Veke 5-8	Emne: Kva er det norske?
Tema (delmål for dei som treng det)	<p>Nasjonalromantikken</p> <p>Eksperimenterere med sjangre</p> <p>Lyrikk</p> <p>Kildeføring- på bilder</p> <p>Grammatikk: verbbøying</p>
Kompetansemål	<p>Særleg fokus på desse måla:</p> <p>Informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjanrar og for ulike føremål tilpassa mottakar og medium</p> <p>Uttrykke seg i ulike sjanrar og eksperimenterere med sjanrar på kreative måtar</p> <p>Lage samansette tekstar og kunne gjere greie for val av uttrykksformer</p>
Læringsaktivitet og ressursar	<p>Kapittel 4 i Norsk 9, Cappelen Damm</p> <p>Noreg 1814</p> <p>Nordmannen</p> <p>Faderen</p> <p>Bok: Sigbjørn Mostue: I morgon er alt mørkt. Marlenes historie.</p>

Vurdering	Munnleg evaluering: Lage og presentere ein PechaKucha (s. 220-221 i Norsk 9). Skriftleg: eksperimenterande skrivning med elevvurdering			
Vurderingskriterium	<table border="1"> <tr> <td>LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving</td> <td>MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving</td> <td>HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving</td> </tr> </table>	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving		
Tverrfaglege tema	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling 			
Kjerneelement	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon 			
Grunnleggjande ferdigheiter	<ul style="list-style-type: none"> • Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter 			

Veke 10-15	Emne: Det mangfoldige språket
Tema (delmål for dei som treng det)	Dialektar og kjenneteikn Dialektar, identitet og haldningar Målmerke
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla:

	Utforske språkleg variasjon og mangfald i Noreg og reflektere over haldningar til ulike språk og talespråkvarianter		
Læringsaktivitet og ressursar	Kap 5. i Norsk 9, Cappelen Damm Skolen.cdu: Intervju, språket ditt, sosiolektar og multietnolektar Utdrag frå serien Dialektriket Rune Nilssons dialektreise Landskap med Gravemaskiner av Rolf Jacobsen (Norsk 8). Nordmannen av Ivar Aasen s. 192 (Norsk 9) Bok: Sigbjørn Mostue: I morgon er alt mørkt. Marlenes historie. Lage undersøking Skrive rapport Gjennomgang av eksempeltekst i boka		
Vurdering	Skriftleg evaluering: Gjennomføre ei undersøking og skrive ein rapport (oppgåve i læreboka)		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling 		
Kjerneelement	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon 		
Grunnleggjande ferdigheiter	<ul style="list-style-type: none"> • Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter 		

Veke 16-24	Emne: Generasjonar
-------------------	---------------------------

Tema (delmål for dei som treng det)	Tentamen Korleis skrive dikt Språk og verkemiddel i dikt Språkhistorie- bakgrunnen for bm og nn
Kompetansemål	Særleg fokus på desse måla Lese skjønnlitteratur og sakprose på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sitt formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel Samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid Beskrive og reflektere over eigen bruk av lesestrategiar i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa Uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar
Læringsaktivitet og ressursar	Førebuingshefte tentamen Kapittel 6, Generasjonar, i Norsk 9, Cappelen Damm Mikropoesi s. 8-9 Sangtekstar Øve på å skrive tale til konfirmasjonen Repetisjon novelle Repetisjon fagtekst Ida Jackson Morfar, Hitler og eg (Norsk 9) Her står eg og skal slå opp med ei jente (Skolenmin) Fossum: Søylen (Norsk 9) TV- serie: sesong 1 av Rådebank (nokre episoder) Øving på å løyse oppgåve av type 1 til tentamen (på sidemål) Bok: Sigbjørn Mostue: I morgen er alt mørkt. Marlenes historie
Vurdering	Skriftleg evaluering: tentamen

	Munnleg: fortelje om ein person som betyr mykje for deg (oppgåve i Norsk 9)		
Vurderingskriterium	LÅG Munnleg: Lite bra eller mest ingen kontroll på framføring Skriftleg: Lite bra eller mangelfull kontroll på innhald og rettskriving	MIDDELS Munnleg: bra eller stort sett bra kontroll på framføring Skriftleg: bra eller stort sett bra kontroll på innhald og rettskriving	HØG Munnleg: svært bra eller framifrå kontroll på framføring Skriftleg: svært bra eller framifrå kontroll på innhald og rettskriving
Tverrfaglege tema	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmeistring • Demokrati og medborgarskap • Berekraftig utvikling 		
Kjerneelement	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Munnleg kommunikasjon • Skriftleg kommunikasjon 		
Grunnleggjande ferdigheiter	<ul style="list-style-type: none"> • Munnlege ferdigheiter • Å kunne skrive • Å kunne lese • Digitale ferdigheiter 		